

Directie Financiële Markten

Mark Fisher
Royal Bank of Scotland
Gogarburn
Edinburgh
EH12 1HQ
United Kingdom

Datum
17 SEP. 2007

Uw brief (Kenmerk)
18 juni 2007

Ons kenmerk
FM 2007-02293 M

Inlichtingen
mr. B.K. van der Waals
T 070-3427310
F 070-3427928
E b.k.waals@minfin.nl

Onderwerp
Besluit inzake verzoek om verklaring van geen bezwaar
Royal Bank of Scotland / ABN AMRO

L.S. ,

Naar aanleiding van uw brief van 18 juni 2007 met bijlagen inzake de aanvraag van een verklaring van geen bezwaar deel ik u mede namens De Nederlandsche Bank N.V. ("DNB") het volgende mee.

U bericht in uw brief dat The Royal Bank of Scotland Group Plc ("RBS"), Fortis N.V./Fortis SA/NV ("Fortis") en Banco Santander Central Hispano, S.A. ("Santander")(gezamenlijk het "Consortium") op 29 mei 2007 hebben aangekondigd om een openbaar bod te doen (onder voorwaarden) op het uitstaande aandelenkapitaal van ABN AMRO Holding N.V. ("ABN AMRO Holding") via het nieuw op te richten biedingvehikel RFS Holdings B.V. ("RFS Holdings").¹ Dit openbare bod is nadien uitgebracht op 20 juli 2007, op welke datum het Consortium en RFS Holdings een biedingsbericht algemeen verkrijgbaar hebben gesteld. Als dit openbare bod slaagt en gestand wordt gedaan, zullen RFS Holdings en alle leden van het Consortium, alsmede voor zover van toepassing hun groepsmaatschappijen, gekwalificeerde deelnemingen verwerven en houden in ABN AMRO Bank N.V. (ABN AMRO Bank") en, via ABN AMRO Bank, in de financiële ondernemingen die dochteronderneming van ABN AMRO Bank zijn (gezamenlijk de "ABN AMRO-groep"; het voorgaande de "Overname").

¹ In uw brief van 18 juni 2007 wordt voor RFS Holdings B.V. nog de aanduiding "Bidco" gebruikt.

U verzoekt in uw brief om een verklaring van geen bezwaar ex artikel 3:95 van de Wet op het financieel toezicht ("Wft") voor het verwerven en houden van gekwalificeerde deelnemingen door RBS in ABN AMRO Bank en de financiële ondernemingen die dochteronderneming van ABN AMRO Bank zijn, voor zover ingevolge de Wft voor die deelnemingen een verklaring van geen bezwaar vereist is, alsmede voor het uitoefenen van de aan die gekwalificeerde deelneming verbonden zeggenschap. U verzoekt daarbij om aan de verklaring van geen bezwaar een bandbreedte toe te kennen van 10 – 100 procent (artikel 3:102, eerste lid, Wft).

DNB heeft mij de aanvraag ingevolge artikel 3:95, derde lid, Wft toegezonden. Daarbij heeft DNB haar oordeel op grond van de artikelen 3:97, tweede lid, jo 3:100, aanhef, onderdelen a en b, Wft aan mij kenbaar gemaakt. Het oordeel van DNB is dat artikel 3:100, aanhef en onderdelen a en b, Wft niet aan het verzoek tot verlening van een verklaring van geen bezwaar in de weg staan, mits de aanvraag wordt gehonoreerd onder het verbinden van voorschriften en het stellen van beperkingen aan de verklaring van geen bezwaar. U treft dit oordeel van DNB en de daarbij door DNB geadviseerde voorschriften en beperkingen bij dit besluit aan in Bijlage 1.

Daarnaast heb ik op grond van artikel 3:97, tweede lid, Wft een oordeel gevormd met betrekking tot de mogelijk ongewenste ontwikkeling van de financiële sector. Dit oordeel is mede op basis van advies van DNB als bedoeld in artikel 3:95, derde lid, Wft tot stand gekomen. Het advies van DNB treft u aan in Bijlage 2. Ik ben tot de conclusie gekomen dat het gestelde in artikel 3:97, tweede lid, Wft, niet aan het verzoek tot verlening van de verklaring van geen bezwaar in de weg staat.

In verband met het feit dat bij de Overname een aanzienlijk aantal financiële ondernemingen is betrokken aan welke door DNB vergunning is verleend, heeft de Overname aanmerkelijke gevolgen voor het door DNB uit te oefenen prudentiële toezicht op die ondernemingen. Dit besluit is, op mijn verzoek en met inachtneming van ieders wettelijke verantwoordelijkheid, mede ondertekend door DNB.

1. Beoordeling van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 3:95 Wft en ziet op het verwerven en houden van gekwalificeerde deelnemingen en het uitoefenen van zeggenschap verbonden aan de gekwalificeerde deelnemingen, in de ABN AMRO-Groep door RBS. Ingevolge artikel 3:95, eerste lid, jo 3:97, eerste lid, onderdeel a, Wft beslist de Minister van Financiën op de aanvraag, nu ABN AMRO Bank een van de vijf grootste banken van Nederland is. Bij zijn besluit volgt de Minister ingevolge artikel 3:97, tweede

lid, Wft het oordeel van DNB met betrekking tot artikel 3:100, aanhef en onderdelen a en b, Wft (Bijlage 1).

De onderhavige aanvraag is beoordeeld in samenhang met de overige aanvragen die het Consortium en Fortis Bank Nederland (Holding) N.V. hebben ingediend in het kader van de artikelen 3:95 en 3:96 Wft, waarop heden bij afzonderlijke besluiten een beslissing is genomen.

De beoordeling van de aanvraag van de verklaring van geen bezwaar is gebaseerd op de brief van 18 juni 2007 en de daarbij gevoegde bijlagen en aanvullende stukken zoals ontvangen door DNB (zie de bijlagen bij Bijlage 1).

1.1 Het oordeel van DNB

DNB oordeelt over de overwegingen, bedoeld in artikel 3:100, aanhef en onderdelen a en b, Wft.

DNB heeft de risico's in kaart gebracht die aan de Overname verbonden zijn. De elementen die DNB heeft beoordeeld, betreffen onder andere documentatie inzake de afspraken van het Consortium (de 'Consortium and Shareholders' Agreement' en het bijbehorende supplement, de 'Afspraken'), de financiering van de acquisitie, de uitgebrachte openbare mededelingen, en van het Consortium en de ABN AMRO-Groep ontvangen schriftelijke reacties op vragen van DNB.

DNB heeft bekeken of de verlening van de aangevraagde verklaring van geen bezwaar zou kunnen leiden of zou leiden tot een invloed op de ABN AMRO-Groep waardoor een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de ABN AMRO-Groep in gevaar komt (artikel 3:100, aanhef en onderdeel a, Wft). DNB oordeelt dat daarvan geen sprake zal zijn, mits RBS voorschriften en beperkingen in acht neemt.

Ook heeft DNB bekeken of de verlening van de verklaring van geen bezwaar ertoe zou kunnen leiden of zou leiden dat de ABN AMRO-Groep in een formele of feitelijke zeggenschapstructuur wordt verbonden met personen die in zodanige mate ondoorzichtig is dat deze een belemmering zou vormen voor het adequaat uitoefenen van toezicht door DNB (artikel 3:100, aanhef en onderdeel b, Wft). DNB oordeelt dat ook hiervan geen sprake zal zijn, mits RBS voorschriften en beperkingen in acht neemt.

Zie hiervoor nader het oordeel van DNB als vervat in Bijlage 1. De voorschriften en beperkingen die DNB adviseert zijn (nagenoeg) woordelijk overgenomen in dit besluit in paragraaf 2.2.

Voor wat betreft het toetsingscriterium in artikel 3:100, onderdeel c, Wft oordeelt DNB dat er bij de deelnemingen die onderdeel uitmaken van de onderhavige aanvraag geen sprake is van een handeling die zou kunnen leiden of zou leiden tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector.

Onder verwijzing naar artikel 3:99 Wft is DNB van oordeel dat de betrouwbaarheid van de beleidsbepalers van RBS als aanvrager en houder van de verklaring van geen bezwaar, die op grond van de gekwalificeerde deelneming het beleid van de financiële ondernemingen van de ABN AMRO-Groep zouden (kunnen) bepalen of mede bepalen, buiten twijfel staat. Zie ook hiervoor nader het oordeel van DNB als vervat in Bijlage 1.

1.2 Het oordeel van de Minister van Financiën

Gelet op de artikelen 1:1 (definitie van gekwalificeerde deelneming), 1:102, tweede lid, 1:105, eerste lid, onderdeel c, 3:95, eerste lid, 3:97, 3:100, aanhef en onderdelen a en b, 3:102, eerste en tweede lid en 3:104, eerste lid, Wft heb ik deze aanvraag beoordeeld aan de hand van de criteria die artikel 3:97, tweede lid, Wft stelt.

Dit artikel stelt dat ik een verklaring van geen bezwaar verleen tenzij de handeling zou kunnen leiden of zou leiden tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector, of naar het oordeel van DNB een of meer van de overwegingen, bedoeld in artikel 3:100, aanhef, onderdeel a of b, de verlening van een verklaring van geen bezwaar in de weg staan.

DNB is, zoals hiervoor in paragraaf 1.1 is vermeld, tot het oordeel gekomen dat de overwegingen, bedoeld in artikel 3:100, aanhef en onderdelen a en b, Wft niet in de weg staan aan de verlening van een verklaring van geen bezwaar, mits de door DNB voorgestelde voorschriften en beperkingen in acht worden genomen. Er zijn mij, gezien het oordeel van DNB en de wijze waarop dit oordeel tot stand is gekomen, geen omstandigheden gebleken die aan het baseren van mijn besluit op dat oordeel in de weg staan.

Vervolgens heb ik in overeenstemming met artikel 3:97, tweede lid, Wft onderzocht of de handeling zou kunnen leiden of zou leiden tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector. Het gaat daarbij om de veranderingen die de Overname tot gevolg heeft ten opzichte van de bestaande situatie en de vraag of deze veranderingen tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector (kunnen) leiden.

Ik kan, ook als het oordeel van DNB als vermeld in paragraaf 1.1 positief is, de verklaring van geen bezwaar weigeren als de Overname tot gevolg zal kunnen

hebben of zal hebben dat een of meer financiële groepen ontstaan die qua structuur en activiteiten een te groot potentieel risico vormen voor de stabiliteit van de financiële sector, omdat problemen bij de resulterende entiteit ertoe zouden leiden dat (i) een substantieel deel van de kredietverlening wegvalt met een verstoring van de economische ontwikkeling tot gevolg, en/of (ii) ook andere ondernemingen of instellingen in de problemen komen. Zaken die ik daarbij betrek in mijn oordeelsvorming betreffen:

- de absolute omvang van de betrokken financiële instellingen;
- de aard van de activiteiten;
- het belang daarvan voor het functioneren van de financiële markten;
- de aanwezigheid van noodscenario's, en
- de omvang van exposures op de interbancaire markt en in het betalingsverkeer.²

Hierbij merk ik op dat uit deze aspecten tevens kan worden afgeleid dat naast de absolute omvang van de betrokken financiële ondernemingen, wordt gekeken naar de omvang van de resulterende entiteit in relatie tot de (omvang van de) Nederlandse financiële sector als geheel (de relatieve omvang).

De voorgenomen verwerving en ontvlechting van de ABN AMRO-groep berust op een overeenkomst tussen de leden van het Consortium, waarbij de verschillende onderdelen van het voornemen de ABN AMRO-groep te verwerven in samenhang moeten worden beoordeeld. Dit betekent dat voor elk van de aangevraagde verklaringen van geen bezwaar dit gehele voornemen zal worden getoetst op de gevolgen voor de financiële stabiliteit.

Voor alle duidelijkheid merk ik op dat de toets op mededingingsaspecten geen deel uitmaakt van de beoordeling van de aanvraag van de verklaring van geen bezwaar. De Europese Commissie is in dit geval de bevoegde mededingingsautoriteit die nagaat of de voorgenomen concentratie de daadwerkelijke mededinging op de gemeenschappelijke markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze zou belemmeren.

Gezien het voorgaande heb ik bij de beoordeling van de aanvraag tot verlening van de verklaring van geen bezwaar, mede op advies van DNB, het volgende in aanmerking genomen.

Omvang van de activiteiten

- Fortis, RBS en Santander willen de ABN AMRO-groep gezamenlijk overnemen met het biedingsvehikel RFS Holdings. Indien het openbare bod van RFS Holdings slaagt dan zal zij de absolute zeggenschap

² Kamerstukken II 2005/2006, 29708, nr. 39, Kamerstukken II 2006/2007, 31052, nr. 1 en 2.

verkrijgen in de ABN AMRO-groep met als gevolg dat de leden van het Consortium – door middel van hun belang in RFS Holdings – gezamenlijk zeggenschap verkrijgen in de ABN AMRO-groep.

- Na eventuele verwerving van de gekwalificeerde deelneming door RFS Holdings zullen de verschillende business units van de ABN AMRO-groep worden ontvlecht en overgedragen aan de desbetreffende leden van het Consortium (transitiefase). Gedurende de transitiefase zal de absolute en relatieve omvang van de ABN AMRO-groep, en daarmee van RFS Holdings, geleidelijk afnemen. Evenredig hieraan zullen de leden van het Consortium, door verwerving van de verschillende onderdelen van de ABN AMRO-groep, in omvang toenemen.
- De ABN AMRO-groep is, als een van de grootste banken van Nederland, sterk vertegenwoordigd op de Nederlandse financiële markt. Zowel op het gebied van consumentenbankieren als binnen het zakelijke segment van de bancaire dienstverlening heeft de ABN AMRO-groep een zeer sterke positie opgebouwd.
- Fortis heeft, in vergelijking tot RBS en Santander, de sterkste vertegenwoordiging op de Nederlandse financiële markt van de leden van het Consortium. Fortis is in het bijzonder actief in de Benelux en is naar omvang de vierde bank van Nederland. Fortis richt zich met zijn bancaire activiteiten zowel op consumentenbankieren als zakelijke dienstverlening. Daarnaast is Fortis actief in het verzekeringsbedrijf.
- RBS biedt in beperkte mate financiële diensten aan op de Nederlandse markt. De Nederlandse activiteiten van RBS zijn voornamelijk gericht op de verstrekking van kredieten, waarbij het marktaandeel onder de 5 procent ligt.
- De Nederlandse activiteiten van Santander zijn naar hun omvang verwaarloosbaar.
- In de onderstaande tabel wordt een schatting (met bandbreedtes van 10 procentpunt) gegeven van de relatieve omvang (totale activa) en marktaandelen (totale kredieten en spaargelden) van Fortis en ABN AMRO in Nederland. Teneinde de relatieve omvang van Fortis en ABN AMRO in perspectief te kunnen plaatsen zijn twee andere Nederlandse grootbanken, ING en Rabobank, eveneens in de tabel opgenomen.

	ABN AMRO	Fortis	ING	Rabobank
Totale activa	20-30	0-10	20-30	20-30
Totale kredieten	10-20	10-20	20-30	20-30
Spaargelden	20-30	0-10	20-30	30-40

Tabel 1: Schatting van de totale activa, kredieten en spaargelden van de vier grootste banken van Nederland, weergegeven in procenten van het totaal.

- De gezamenlijke Nederlandse activiteiten van Fortis en de ABN AMRO-groep zijn qua omvang vergelijkbaar met die van de Rabobank of ING. Problemen bij een bank van dergelijke omvang kunnen grote gevolgen hebben voor de Nederlandse financiële stabiliteit. Banken van een dergelijke omvang worden als systeemrelevant aangemerkt: hun stabiliteit is noodzakelijk voor de stabiliteit van het Nederlandse financiële stelsel als geheel. Dit benadrukt het belang van goed prudentieel toezicht. Gezien de relatieve omvang van de gezamenlijke Nederlandse activiteiten van Fortis en de ABN AMRO-groep kan echter niet worden gezegd dat de omvang van een combinatie van deze twee dusdanige risico's voor de stabiliteit met zich zou kunnen brengen dat deze ertoe noopt om geen verklaring van geen bezwaar af te geven.

Aard van de activiteiten en het belang daarvan voor het functioneren van de financiële markten

- De activiteiten van de betrokken financiële instellingen zijn niet alleen door hun omvang maar ook door hun aard van belang voor het functioneren van de financiële markten.
- De ABN AMRO-groep heeft een sterke verwevenheid met andere banken via zowel cross-participaties als de interbancaire geldmarkt. Voorts is de ABN AMRO-groep de grootste correspondentbank³ van Nederland en aangesloten op de voornaamste internationale betaal- en effectensystemen. De ABN AMRO-groep is dus een zeer belangrijke partij op de Nederlandse financiële markten. De overname en ontvlechting van de ABN AMRO-groep mogen geen onaanvaardbare risico's met zich brengen voor de continuïteit van de door haar uitgeoefende activiteiten. In haar advies geeft DNB aan dat er gedurende de transitiefase verhoogde operationele risico's bestaan die samenhangen met de duur en complexiteit van het proces. Deze risico's ontwaren zich onder meer bij de ontvlechting en integratie van het betalingsverkeersysteem.
- De risico's die voortkomen uit de ontvlechting en integratie van het betalingsverkeersysteem zullen hierna geadresseerd worden. Voor de andere door DNB geformuleerde risico's geldt dat deze niet van onaanvaardbare omvang zijn en verder worden ingeperkt door de voorschriften en beperkingen die aan deze verklaring van geen bezwaar worden verbonden.

Betalingsverkeer

- DNB geeft aan dat er tijdens de transitiefase geen gevolgen zullen zijn voor het betalingsverkeer, zolang deze activiteiten separaat en vanuit bestaande administratieve systemen worden verzorgd. De kans op een

³ Een correspondentbank verleent op basis van een onderlinge regeling bancaire diensten,

verstoring neemt echter toe wanneer de administratieve systemen van de ABN AMRO-groep worden ontvlochten en geïntegreerd in de systemen van de leden van het Consortium. In dit kader geeft DNB dan ook aan dat een overhaaste consolidatie, vooral in stress situaties, tot beduidende risico's kan leiden.

- Deze risico's worden evenwel beheersbaar gemaakt doordat aan het Consortium de voorwaarde wordt opgelegd om een transitieplan op te stellen dat door DNB moet worden goedgekeurd (zie paragraaf 2.2). Dit plan dient ten minste te waarborgen dat de integratie van processen en procedures voor het liquiditeitsbeheer niet zal plaatsvinden alvorens de (ondersteunende) administratieve systemen zijn geïntegreerd.

Depositogarantiestelsel

- De ABN AMRO-groep is, gelet op haar omvang en aanwezigheid op de Nederlandse financiële markten, van belang voor het depositogarantiestelsel.
- Zoals DNB in haar advies aangeeft kan het Nederlandse depositogarantiestelsel dienen als besmettingskanaal naar andere banken. Als een bank failliet zou gaan, zal immers een deel van de verliezen worden omgeslagen over het resterende deel van het Nederlandse bankwezen.
- De totale omvang van de deposito's onder het Nederlandse garantiestelsel zal met de plannen van het Consortium niet significant wijzigen ten opzichte van de huidige situatie. Met andere woorden, in geval van het faillissement van een bank anders dan de Fortis-ABN AMRO combinatie, zal de verhaalsmogelijkheid op de resterende Nederlandse banken niet wijzigen.
- Wel is er in de eindsituatie een toegenomen concentratie van deposito's bij de Fortis-ABN AMRO combinatie. Uit de plannen van het consortium blijkt immers dat de Nederlandse consumentenactiviteiten van de ABN AMRO-groep zullen overgaan naar Fortis. Deze concentratie heeft tot gevolg dat de verhaalsmogelijkheid binnen het depositogarantiestelsel om financiële schade bij een faillissement van de Fortis-ABN AMRO combinatie op te vangen kleiner wordt ten opzichte van de situatie waarin Fortis en ABN AMRO-groep afzonderlijk deel uitmaakten van het stelsel en een van deze twee failliet zou zijn gegaan. Daar staat tegenover dat de concentratie van spaargelden, na de integratie van de betreffende onderdelen van de ABN AMRO-groep, niet van dien omvang is dat deze het marktaandeel van de huidige grootste bank op het gebied van spaargelden overtreft. Er kan dus niet worden geconcludeerd dat de resulterende combinatie van Fortis en de (hier relevante onderdelen van

bijvoorbeeld voor het betalingsverkeer, voor een andere bank.

de) ABN AMRO-groep samen een entiteit zullen vormen die qua grootte een dusdanig risico voor het depositogarantiestelsel vormt dat een verklaring van geen bezwaar moet worden geweigerd.

- Als gevolg van de verwerving zal Fortis in de eindfase nog sterker geografisch geconcentreerd zijn in de Benelux. Een beperkte geografische diversificatie maakt de Fortis-ABN AMRO combinatie kwetsbaar voor schokken in de Benelux. Naar aanleiding hiervan merkt DNB in haar advies op dat ook het Nederlandse financiële stelsel als geheel minder geografische gediversifieerd wordt, hetgeen een verlies aan schokbestendigheid impliceert.
- Tot slot neem ik in aanmerking dat de kans klein is dat het depositogarantiestelsel wordt aangesproken. Ik verwijs daarbij mede naar het oordeel van DNB over de verwerving van de gekwalificeerde deelneming in het kader van de criteria als genoemd in artikel 3:100, aanhef en onderdeel a, Wft, waarbij DNB haar prudentiële zorgen in aanmerking neemt en adviseert de verklaring van geen bezwaar te verlenen mits wordt voldaan aan de voorwaarden en beperkingen die zijn opgenomen in paragraaf 2.2. Zo dienen maatregelen die gevolgen kunnen hebben voor eventuele bijzondere kredietverlening, lastenverdelingsvraagstukken of het bereik van het depositogarantiestelsel, aan DNB te worden voorgelegd (zie paragraaf 2.2).

Aanwezigheid van noodscenario's

- Indien zich een noodsituatie voordoet, is het voor een bank van belang dat er voldoende liquide middelen kunnen worden aangetrokken. Een goed functionerend liquiditeitsbeheer en de daarbij behorende processen en procedures zijn hierbij van groot belang. Gelet op dit belang en de huidige situatie op de financiële markten adviseert DNB voorschriften en beperkingen te verbinden aan de te verlenen verklaring van geen bezwaar. Zo dient DNB vooraf goedkeuring te geven aan een transitieplan waarin wordt ingegaan op de integratie van processen en procedures voor het liquiditeitsbeheer en aan het kapitaal- en liquiditeitsplan dat expliciet rekening houdt met probleemsituaties (zie paragraaf 2.2).
- Aanvullende noodscenario's acht ik niet noodzakelijk. Hierbij neem ik mede in aanmerking dat DNB heeft geoordeeld dat zij geen bezwaar heeft tegen de verwerving van de gekwalificeerde deelneming in het kader van de criteria als genoemd in artikel 3:100, aanhef en onderdeel a, Wft, waarbij DNB haar prudentiële zorgen in aanmerking heeft genomen.

Gelet op het bovenstaande concludeer ik dat de Overname niet zou (kunnen) leiden tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector.

1.3 Horen RBS en ABN AMRO-Groep

DNB heeft de leden van het Consortium en de ABN AMRO-Groep gedurende de gevolgde procedures met betrekking tot de aanvraag van de verklaring van geen bezwaar veelvuldig gesproken. Het Consortium en de ABN AMRO-Groep zijn in de gelegenheid geweest hun zienswijzen met betrekking tot de aanvraag van de verklaring van geen bezwaar en de voorschriften en beperkingen die in dit besluit zijn geformuleerd, kenbaar te maken. Deze zienswijzen hebben geleid tot enkele aanpassingen in de aan de verklaring van geen bezwaar te verbinden voorschriften en te stellen beperkingen.

2. Verlening van de verklaring van geen bezwaar

2.1 Verklaring van geen bezwaar

Naar aanleiding van het hiervoor onder paragraaf 1 overwogene concludeer ik dat niet aannemelijk is dat met honorering van de aanvraag een of meer financiële groepen ontstaan die qua structuur en activiteiten een te groot potentieel risico vormen voor de stabiliteit van de financiële sector, mits de hieronder onder 2.2 opgenomen voorschriften betreffende de integratie van bestaande administratieve systemen ten behoeve van het betalingsverkeer en de integratie van het liquiditeitsbeheer aan de verklaring van geen bezwaar worden verbonden. Met inachtneming van deze voorschriften kan niet worden gesteld dat verlening van de verklaring van geen bezwaar zou kunnen leiden of zou leiden tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector.

Mede gelet op de advisering van DNB met betrekking tot de aanvraag conform artikel 3:95, derde lid, Wft en het positieve oordeel van DNB met betrekking tot artikel 3:100, aanhef en onderdelen a en b, Wft, is er geen aanleiding om de aanvraag tot verlening van de verklaring van geen bezwaar te weigeren.

Hierbij worden de volgende verklaringen van geen bezwaar verleend conform de door DNB gehanteerde onderverdeling naar soorten financiële ondernemingen met zetel in Nederland:

A. Bank

Aan The Royal Bank of Scotland Group Plc, verklaringen van geen bezwaar als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, aanhef en onderdeel a jo artikel 3:102, eerste lid, Wft, voor het verwerven en houden van rechtstreekse dan wel middellijke gekwalificeerde deelnemingen, inclusief het uitoefenen van zeggenschap verbonden aan die deelnemingen, met een aangegeven bandbreedte onderscheidenlijk een maximaal belang in het geplaatste kapitaal van:

- (1) AAGUS Financial Services Group N.V. (maximaal 66 2/3 procent);⁴
- (2) ABN AMRO Agaathbank B.V. (10 – 100 procent);
- (3) ABN AMRO Agaathbank II B.V. (10 – 100 procent);
- (4) ABN AMRO Bank N.V. (10 – 100 procent);
- (5) ABN AMRO Consumer Finance N.V. (10 – 100 procent);
- (6) ABN AMRO Groenbank B.V. (10 – 100 procent);
- (7) ABN AMRO Hypotheken Groep B.V. (10 – 100 procent);
- (8) ABN AMRO Mellon Global Securities Services B.V. (maximaal 50 procent);⁵
- (9) CMV Bank B.V. (maximaal 66 2/3 procent);⁶
- (10) Finata Bank N.V. (10 – 100 procent);
- (11) Hollandsche Bank-Unie N.V. (10 – 100 procent);
- (12) InterBank N.V. (10 – 100 procent);⁷
- (13) Unigarant Financiële Diensten B.V. (maximaal 34,1 procent).⁸

B. Beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten

Aan The Royal Bank of Scotland Group Plc een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, aanhef en onderdeel b jo artikel 3:102, eerste lid, Wft, voor het verwerven en houden van een middellijke gekwalificeerde deelneming, inclusief het uitoefenen van zeggenschap verbonden aan die deelneming, met een bandbreedte van 10 – 100 procent in het geplaatste kapitaal van:

- (14) ABN AMRO Investment Management Funds B.V.

C. Beleggingsonderneming

Aan The Royal Bank of Scotland Group Plc een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, aanhef en onderdeel c jo artikel 3:102, eerste lid, Wft, voor het verwerven en houden van een middellijke gekwalificeerde deelneming, inclusief het uitoefenen van zeggenschap verbonden aan die deelneming, met een bandbreedte van 10 – 100 procent in het geplaatste kapitaal van:

- (15) ABN AMRO Asset Management (Netherlands) B.V.

⁴ ABN AMRO Bank heeft een belang van 66 2/3% in AAGUS Financial Services Group N.V.

⁵ ABN AMRO Bank heeft nu (nog) een belang van 50% in ABN AMRO Mellon Global Securities Services B.V. ABN AMRO Bank verkoopt haar belang in de joint venture ABN AMRO Mellon Securities Services B.V. aan Mellon Bank, welke transactie naar verwachting in het derde kwartaal 2007 wordt afgerond. Na voltooiing van de transactie vervalt deze verklaring van geen bezwaar van rechtswege.

⁶ ABN AMRO Bank heeft een belang van 66 2/3% in CMV Bank B.V.

⁷ ABN AMRO Bank heeft nu (nog) een belang van 100% in Interbank N.V. ABN AMRO Bank verkoopt Interbank NV aan SOFINCO. Na voltooiing van de transactie vervalt deze verklaring van geen bezwaar van rechtswege.

⁸ ABN AMRO Bank heeft een belang van 66 2/3% in AAGUS Financial Services Group N.V.,

D. Verzekeraar

Aan The Royal Bank of Scotland Group Plc verklaringen van geen bezwaar als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, aanhef en onderdeel d Wft, voor het verwerven en houden van middellijke gekwalificeerde deelnemingen, inclusief het uitoefenen van zeggenschap verbonden aan die deelnemingen, voor maximaal 49 procent van het geplaatste kapitaal van:

- (16) ABN AMRO Levensverzekering N.V.;
- (17) ABN AMRO Schadeverzekering N.V.

Hierbij wijs ik u uitdrukkelijk op het volgende.

Met de afgifte van een bandbreedte-verklaring van geen bezwaar hoeft bij het vergroten of verkleinen van de omvang van de deelneming binnen de toegestane bandbreedte geen nieuwe of gewijzigde verklaring van geen bezwaar te worden aangevraagd. Dit laat onverlet de in artikel 3:103, eerste lid, Wft genoemde meldplicht aan DNB bij een opgaande of neerwaartse overschrijding van de in dit artikel genoemde grenzen binnen de toegestane bandbreedte. Ook als de betrokken financiële ondernemingen dochtermaatschappij worden of ophouden dochtermaatschappij te zijn of de omvang van de deelneming onder de 10 procent daalt, dient dit te worden gemeld bij DNB. Bij neerwaartse overschrijding van deze ondergrens vervalt de verklaring van geen bezwaar voor die deelneming van rechtswege.

2.2 Voorschriften en beperkingen

Gelet op het bepaalde in artikel 3:97, derde lid, jo artikel 3:104, eerste lid, Wft en artikel 1:105, eerste lid, onderdeel c jo 1:102, tweede lid, Wft – DNB gehoord – worden de volgende beperkingen gesteld en de volgende voorschriften verbonden aan de verklaring van geen bezwaar, ter waarborging van de belangen die afdeling 3.3.11 van de Wft beoogt te beschermen.

1. Specifieke voorschriften en beperkingen

A. Governance

1. RBS waarborgt naar genoegen van DNB dat:

- a. mogelijke belangentegenstellingen tussen de leden van het Consortium de aansturing en belangen van ABN AMRO-groep niet negatief zullen beïnvloeden;
- b. de verdeling van onderdelen van ABN AMRO-groep tussen de leden van het Consortium geen afbreuk doet aan het effectief functioneren van de beheersorganisatie van ABN AMRO-groep als zodanig;

welke rechtspersoon een belang heeft van 51% in Unigarant Financiële Diensten B.V.

c. tussen leden van het Consortium rijzende conflicten voortvarend en effectief worden opgelost. Indien arbitrage wordt geëntameerd zal de opdracht aan de arbiters mede inhouden dat zo kort mogelijke termijnen en een einddatum worden gesteld. RBS rapporteert eens per kwartaal aan DNB over eventueel gerezen conflicten en de stand van zaken daarvan;

d. het verdelingsmechanisme dat is overeengekomen tussen de leden van het Consortium, zoals thans neergelegd in de Afspraken, geen afbreuk doet aan het effectief functioneren van Group Finance en andere relevante functies zoals Tax van ABN AMRO-groep.

2. RBS draagt er zorg voor dat in de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen van ABN AMRO Holding en ABN AMRO Bank in voldoende mate sprake is van continuïteit, dat behoud van kennis van de organisatie van ABN AMRO-groep alsmede specifiek aanwezige deskundigheid gewaarborgd is, en dat deze organen hun wettelijke en statutaire taken naar behoren kunnen uitvoeren.

3. Binnen het Consortium is RBS verantwoordelijk voor het effectief functioneren van ABN AMRO-groep gedurende de transitiefase, die aanvangt met de inwerkingtreding van deze verklaring van geen bezwaar en loopt tot het moment waarop alle te verwerven onderdelen zijn overgedragen aan de individuele leden van het Consortium en de overgebleven onderdelen adequaat zijn ondergebracht. ABN AMRO-groep wordt geconsolideerd in de financiële en toezichtrapportages van RBS. RBS is verantwoordelijk voor de naleving van op ABN AMRO-groep van toepassing zijnde toezichtsregels in alle relevante jurisdicties.

B. Samenwerkingsafspraken Consortium & statuten RFS Holdings

1. Voorgenomen wijzigingen in de statuten van RFS Holdings of in de samenwerkingsafspraken tussen leden van het Consortium, zoals thans neergelegd in de Afspraken, worden aan DNB ter goedkeuring voorgelegd.

C. Transitieplan

1. RBS draagt er zorg voor, in nauw overleg met ABN AMRO-groep, dat binnen twee maanden na de inwerkingtreding van de verklaring van geen bezwaar een robuust transitieplan wordt opgesteld, waarin tenminste worden uitgewerkt: (1) de organisatie-inrichting, zowel juridisch als operationeel, ten behoeve van het proces van ontvlechting, (2) éénduidige taken en verantwoordelijkheden van het senior management, de groepsfuncties en de projectorganisatie en (3) rapportagelijnen. Daarbij dienen continuïteit in de bezetting van sleutelposities en het behoud van voldoende kennis van de organisatie van ABN AMRO-groep op alle niveaus gedurende de transitiefase te worden gewaarborgd. In het plan dient aandacht te worden besteed aan een evenwichtige samenwerking tussen de organisaties, aan cultuurmanagement en aan de wijze waarop grootschalig vertrek van personeel voorkomen kan worden.

2. In het transitieplan dienen ten aanzien van de operationele en IT risico's tenminste de volgende aspecten te worden geadresseerd en voldoende inzichtelijk te worden gemaakt: (1) beschrijving van de IT en Services strategie, (2) goedkeurings- en testtraject van alle wijzigingen, (3) gedocumenteerde risicoanalyse waarin de organisatorische, bedrijfseconomische en technologische haalbaarheid inzichtelijk worden gemaakt, (4) een robuuste IT-projectorganisatie voor de uitvoering van de benodigde projecten voor de opsplitsing van de BU's, operations centers en platformen, inclusief IT governance structuur en rapportagelijnen, en (5) de betekenis van 'joint services arrangement' en welke platformen als zodanig worden gekwalificeerd. Daarbij dienen de continuïteit en betrouwbaarheid van tijdkritische bancaire processen, zoals het binnenlandse- en buitenlandse (interbancaire) betalingsverkeer, en van het liquiditeitsbeheer in het kader van het mondiale interbancaire betalingsverkeer voor, tijdens en na de opsplitsing te allen tijde te worden gewaarborgd. Het transitieplan waarborgt dat integratie van processen en procedures terzake van het liquiditeitsbeheer niet zal plaatsvinden alvorens de (ondersteunende) administratieve systemen zijn geïntegreerd.

3. In het transitieplan dient de wijze waarop Group Functions (waaronder Compliance, Finance, Internal Audit, Risk Management, Legal en ALM) adequaat kunnen blijven functioneren gedurende de transitiefase, te worden uitgewerkt, ondermeer door afdoende aandacht te besteden aan retentie van de betreffende sleutelfunctionarissen.

4. Het transitieplan waarborgt dat de transitie met de vereiste zorgvuldigheid, zowel naar inhoud als naar tijd, wordt uitgevoerd. In de context van de door DNB op 19 december 2005 genomen toezichtmaatregel - die formeel door DNB is ingetrokken op 26 juli 2007 - dient de door ABN AMRO-groep gevolgde gedragslijn ter verbetering van de bedrijfsvoering te worden voortgezet gedurende de transitiefase.

5. Aan het transitieplan dient een gedegen risicoanalyse ten grondslag te liggen, die aan DNB ter goedkeuring dient te worden voorgelegd.

6. De doelstellingen in het plan dienen te zijn voorzien van realistische tijdslijnen en ijkpunten.

7. Maatregelen van RBS die gevolgen kunnen hebben voor eventuele bijzondere kredietverlening ('ELA'), lastenverdelingsvraagstukken ('burden sharing') of het bereik van het depositogarantiestelsel dienen aan DNB te worden voorgelegd.

8. Het transitieplan alsmede materiële wijzigingen erin, dienen aan DNB ter goedkeuring te worden voorgelegd.

D. Projectorganisatie

1. RBS draagt er zorg voor dat ABN AMRO-groep een projectorganisatie instelt ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van het transitieplan.

2. De projectorganisatie is evenwichtig bezet en adequaat gedocumenteerd.

3. De inrichting en taken en verantwoordelijkheden van de projectorganisatie alsmede materiële wijzigingen daarin, dienen aan DNB ter goedkeuring te worden voorgelegd.

E. Rapportage

1. RBS dient over de uitvoering van het transitieplan en over de stand van zaken ten aanzien van de risicoanalyse maandelijks te rapporteren aan DNB.
2. RBS volgt eventuele instructies op die DNB geeft naar aanleiding van de uitvoering van het transitieplan in het licht van de belangen die de Wft beoogt te beschermen.

F. Status quo

RBS voert geen wezenlijke wijziging door in de huidige organisatie-inrichting, verdeling van taken en verantwoordelijkheden, comitéstructuur en rapportagelijnen van ABN AMRO-groep, voordat:

- (1) RBS een mate van zeggenschap heeft verkregen waarmee RBS geacht kan worden op effectieve wijze de voorgenomen transitie te kunnen doorvoeren, en
- (2) het hierboven genoemde transitieplan door DNB is goedgekeurd, tenzij DNB eerder met een dergelijke wijziging heeft ingestemd.

G. Capital and Liquidity planning

1. RBS commiteert zich aan de tussen DNB en ABN AMRO-groep vastgestelde streefniveau's die het verhoogde risicoprofiel van ABN AMRO-groep in transitie reflecteren. RBS draagt er zorg voor dat de Capital and Liquidity planning van ABN AMRO-groep, waar stress testing onderdeel van uitmaakt, wordt afgestemd op deze streefniveau's. Uit de planning dienen streefniveau's te blijken voor het geheel en de samenstellende delen.
2. De aangepaste plannings worden binnen 30 dagen na inwerkingtreding van de verklaring van geen bezwaar aan DNB ter goedkeuring voorgelegd.
3. Indien zich gedurende de transitiefase liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen voordoen op het niveau van ABN AMRO-groep neemt RBS alle redelijke maatregelen om deze problemen adequaat te adresseren.
4. Uit de aanvragen, die conform voorschrift 2B voor afsplitsingen worden aangevraagd, dient te blijken dat de resterende onderdelen van ABN AMRO-groep voldoende zijn gekapitaliseerd.

2. Algemene voorschriften en beperkingen

Naast bovengenoemde specifieke voorschriften en beperkingen en naast de uit de wet voortvloeiende voorschriften, waaronder de plicht tot naleving van alle aan de verklaringen van geen bezwaar verbonden voorschriften en beperkingen, de plicht tot medewerking aan het toezicht door de toezichthouder, en de uit de wet voortvloeiende escalatiemogelijkheden in geval van overtreding van enig voorschrift of beperking verbonden aan de verklaringen van geen bezwaar, acht

ik het noodzakelijk tevens de volgende algemene voorschriften te verbinden aan de te verlenen verklaringen van geen bezwaar.

A. Wijzigingen ten opzichte van aanvraag

De houder van de verklaring van geen bezwaar meldt wijzigingen van gegevens of omstandigheden die relevant zijn of kunnen zijn voor deze verklaring van geen bezwaar of het (prudentieel) toezicht op de bij de afzonderlijke verklaringen van geen bezwaar betrokken financiële groepsondernemingen onverwijld schriftelijk aan DNB. In dit verband meldt de houder in ieder geval wijzigingen of voorgenomen wijzigingen of omstandigheden van:

- de identiteit van de houder van de gekwalificeerde deelnemingen en de daaraan verbonden zeggenschap waarvoor deze verklaringen van geen bezwaar zijn verleend, voor zover deze houder(s) op grond van zijn (hun) deelneming het beleid van de betrokken onderneming zou (kunnen) bepalen of medebepalen;
- een wijziging in de antecedenten van een beleidsbepaler van de aanvrager en houder van de verklaringen van geen bezwaar;
- wijzigingen in de groepsstructuur dan wel wijzigingen in de organisatiestructuur, of in de verdeling van bevoegdheden, die van invloed zijn of kunnen zijn op de verbintenis die de houder van de verklaring van geen bezwaar is aangegaan met de ondernemingen waarin de gekwalificeerde deelneming en de daaraan verbonden zeggenschap wordt gehouden;
- een neerwaartse wijziging van de omvang van de deelneming of vermindering van de aan de deelneming gekoppelde zeggenschap.

B. Aanvragen c.q. toestemming

RBS draagt er zorg voor dat ABN AMRO-groep voor iedere afsplitsing van een onderdeel van ABN AMRO-groep een verklaring van geen bezwaar aanvraagt dan wel om toestemming van DNB verzoekt.

3. Inwerkingtreding

De verklaring van geen bezwaar treedt in werking indien het openbare bod door de bieder uiterlijk op 31 december 2007 gestand wordt gedaan op de wijze en onder de voorwaarden die zijn opgesomd in het biedingsbericht van 20 juli 2007, en voordien de financiering op adequate wijze zal zijn zeker gesteld.

3. Tot slot

De Minister van Financiën kan, DNB gehoord, gebruik maken van zijn bevoegdheden ingevolge de artikelen 1:105, eerste lid, aanhef en onderdeel c, jo 1:104 Wft alsmede ingevolge de artikelen 3:97, derde lid, jo 3:105, derde en vierde lid, Wft om de verklaring van geen bezwaar en de hieraan verbonden voorschriften en beperkingen te wijzigen, dan wel nadere voorschriften te

verbinden en beperkingen te stellen aan de verklaring geen bezwaar, dan wel de verklaring van geen bezwaar geheel of gedeeltelijk in te trekken.

De samenhang tussen de gewenste deelnemingen en de daaraan verbonden zeggenschap met het oog op de voorgenomen ontvlechting van de ABN AMRO-Groep, alsmede de integrale beoordeling daarvan door DNB, laten onverlet dat RBS en de overige leden van het Consortium hun doelstellingen slechts kunnen realiseren, indien een daarvoor voldoende mate van zeggenschap wordt verkregen. Mochten zij een dergelijke mate van zeggenschap niet verkrijgen, noch deze mate van zeggenschap binnen een afzienbare termijn alsnog kunnen verkrijgen, waardoor RBS en de overigen leden van het Consortium niet geacht kunnen worden op effectieve wijze de voorgenomen ontvlechting van de ABN AMRO-Groep te kunnen uitvoeren, dan beschouw ik dit als feiten en omstandigheden die mogelijk aanleiding kunnen zijn voor de herziening dan wel intrekking van de verklaring van geen bezwaar op grond van artikel 3:105, vierde lid, Wft.

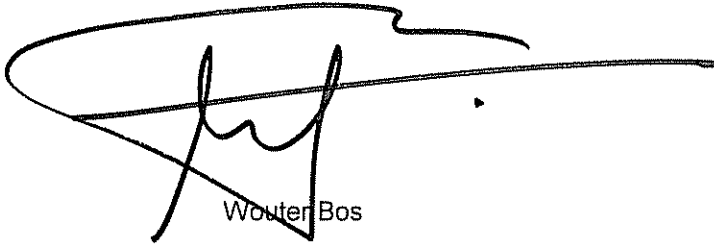
De voorlopige plannen van het Consortium, gericht op een zo snel als redelijkerwijs mogelijke herstructurering van de ABN AMRO-groep, zijn betrokken bij de toets van de aanvraag aan de daarvoor geldende criteria. Dit laat echter onverlet dat een bank met zetel in Nederland die overgaat tot een fusie of financiële dan wel vennootschappelijke reorganisatie, daar op grond van artikel 3:96, eerste lid, aanhef en onderdeel e respectievelijk f, Wft een afzonderlijke verklaring van geen bezwaar voor nodig heeft. Ik wijs u er in dit verband op dat het onderhavige besluit los staat van en geenszins geacht kan worden vooruit te lopen op een besluit op een eventuele aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar voor een dergelijke handeling.

Tegen dit besluit kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken bij de Minister van Financiën.

In overeenstemming met artikel 3:105, tweede lid, Wft zal van de afgifte van deze verklaring van geen bezwaar door DNB mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

DNB zal van de verlening van deze verklaring van geen bezwaar mededeling doen aan de ABN AMRO-Groep.

De Minister van Financiën,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Wouter Bos

De Nederlandsche Bank N.V.,

A handwritten signature in black ink, starting with a large 'N' and followed by several loops and a long horizontal stroke.

Nout Wellink

Bijlagen:

1. Oordeel van De Nederlandsche Bank N.V. van maandag 17 september 2007 op grond van de artikelen 3:95, derde lid, jo 3:97, tweede lid, jo 3:100 Wft.
2. Advies van De Nederlandsche Bank N.V. van maandag 17 september 2007 op grond van de artikelen 3:95, derde lid, jo 3:97, tweede lid Wft.